

Билтен Храма светог великомученика Георгија у Бежанији

БЛАГОДАРНИК

у Београду,
св. Врачи
2018.
бр. 04/18

Свѣѡи лекари

Свети Козма и Дамјан

Били су лекари бесребреници и чудотворци. Ова двојица светитеља су били рођена браћа, родом из Рима, као деца су крштени и у хришћанском духу васпитани. У хришћанској традицији помиње се да су имали велику благодат од Бога, да лече људе и животиње од сваке болести и муке, и то обично полагањем руку. За свој труд нису тражили никакву награду, само су захтевали од болесника да верују у Исуса Христа.

Наследивши велико имање, они су га милостиво раздавали беднима. У то време царовао је у Риму цар Карин. Пред њега довели су гонитељи хришћанства ову браћу, оковану у ланце. После дугог испитивања цар им је наредио да се одрекну вере у Исуса Христа и принесу жртве римским боговима. Међутим Козма и Дамјан не само што нису послушали цара него су га још и саветовали да он призна „јединога истинитога Бога”. Свети мученици Козма и Дамјан рекли су му „Наш Бог није створен, но Он је Створитељ свега, а твоји су богови измишљотине људске и дело руку уметника. И кад не би

било уметника да вам направе богове, ви се не би имали коме клањати.”

У хришћанској традицији помиње се да је, после чуда учињенога над самим царем, кад су га чудесно исцелили од тешке болести - цар и сам изјавио своју веру у Исуса Христа и пустио браћу. И они су продужили да проповедеју Хришћанство и исцељују болеснике.

Због тога што су се прочули позавидео им је на слави неки лекар, негдашњи учитељ њихов, и извео их у планину и побио камењем. Ови светитељи су убијени 284. године а славио их 1.(14.) јула.

Тројар, гл. 8.

*Свјати бесребреници и чудотворци
Козмо и Дамјане, посејите
немошци наша: туне пријасте,
туне дајите нам.*

*Свети бесребреници и чудотворци,
Козмо и Дамјане, исцелите немоћи
наше, на дар сће добили, на дар и
дајите.*

Свети Лука Симферопољски: Архиепископ и хирург

Кружи Русијом необична прича: каже да је у совјетско време био хирург-свештеник. Положи болесника на операциони сто, очита над њим молитву и подом нацрта крст на месту где треба резати, па тек потом узима скалпел. И резултати његових операција су били чудесни: слепи би прогледали, непокретни би стајали на ноге. Да ли је то помагала наука, да ли Бог...

„Сумњамо у то, кажу једни. „Тако је било”, тврде други. Једни кажу: „Комитет нипошто не би свештеника трпео у операционој сали”. А други им одговарају: „Немоћан је и Комитет, ако хирург није обичан

хирург, већ професор, и не обичан свештеник - баћушка, већ прави епископ”. „Професор - епископ? Не, то није могуће”, говоре искусни људи. „Дешава се”, одговарају им не мање упућени. „Тај професор - епископ је још и генералске еполете носио, а у протеклом рату управљао је свим болницама Сибира”.

На пожутелим фотографијама из совјетских времена видећете седог старца обученог у расу. На грудима крст и знак архијерејског достојанства - панагија. Озбиљно и проницљиво гледа преко старачких наочара.

Професор - епископ је готово наш савременик - проживео је под совјетском влашћу преко четрдесет лета; по његовим књигама је учило неколико поколења совјетских хирурга. Држао је предавања студентима, на научним скуповима и конференцијама и проповеди у храмовима. Добро су га знали рањеници у војним болницама и изгнаници који су били изгнани у Архангелском и Краснојарском крају.

Једноставно је претпоставити, да је професор - епископ, сјединивши у својим рукама крст и скалпел, поразио савременике управо тим необичним сједињавањем две разнородне сфере делатности. Пропаганда је убедила грађане у то, да су наука и религија неспојиви, и чак више од тога, те две сфере могу постојати, само водећи једна против друге непрестани жестоки рат. И одједном се

појављује он - епископ и професор. Невероватно, но то је факат.

Савременике је чудила раса хирурга, но још чудеснијим се чинио непокорни карактер епископа. Сачувана су сведочења очевидаца његовог разговора са врховним Ташкентског Комитета Петерсом, који је важио за свирепог човека, чије руке су биле заливене крвљу. Петерс је упитао професора:

- Како то ви, Војно-Јасенички, ноћу се молите, а дању режете људе?

- Ја режем људе у име њиховог спасења, - одговорио је свештеник, - а у чије име их ви режете?

- Како можете веровати у Бога? Зар сте Га видели?

- Не, нисам га видео. Но, ја сам много оперисао на мозгу и отварајући лобању никада тамо нисам видео ум. Ни савест такође тамо нисам нашао. Значи ли то да они не постоје?

Енциклопедијска забелешка о његовој биографији изгледала би на пример овако: Војно-Јасенички Валентин Феликсович. Родио се 1877.г. у Керчи. Умро 11. јуна 1961.г. у Симферопољу. Хирург, доктор медицине. До 1917.г. лекар у болницама средње Русије, касније - главни лекар Ташкентске градске болнице, професор Средњеазијског државног универзитета. Почетком двадесетих година замонашен са именом Лука, хиротонисан за епископа. Много пута је затваран и одвођен у прогонство. Аутор је 55 научних радова из хирургије и анатомије, а такође и десетине томова проповеди. Најпознатија му је књига „Огледи из гнојне хирур-

гије”, која је доживела три издања (1934, `45, `56.г). Изабран је за почасног члана Московске духовне академије у Загорску. Награде: Признање Варшавског Универзитета (1916.г.), брилијантни крст од Патријарха све Русије (1944.г.), медаља „За херојски рад у Великом Отаџбинском рату”, (1945.г.), Стаљинова награда првог степена за књигу „Огледи из гнојне хирургије”, и „Касније ампутације услед рањавања зглобова из ватреног оружја” (1946.г.). Војно-Јасенички је умро у чину архиепископа Кримског и Симферопољског.

„Да будем свештенослужитељ, шта више епископ, ни у сну нисам могао сањати, но нама недокучиви, путеви нашег живота, у потпуности су познати Свевидећем Богу, још док смо у утроби материној”, - написаће касније свети Лука, већ на заласку својих лета.

У своје прво изгнанство владика је упућен у зиму 1923.г. У „стоплинском” затворском вагону до Краснојарска, потом - на коњима у Јенисејск. У то време уопште није био стар, - 46 година, - али већ веома болестан. Троје слепих дечака излечио је тако да су прогледали. Но, ни ту га нису остављали на миру. Пред Благовести су га упутили у село Хаја на реци Чуна, притоки Ангаре. После два месеца опет су га вратили у Јенисејск и затворили, а затим упутили низ Јенисеј.

У изгнанствима, он је као и раније био спреман да помогне свима којима је потребна лекарска помоћ и пастирски благослов. Он је лечио и оперисао

понекад и примитивним средствима: уз помоћ перореза, машинских клешта, зашивајући рану женском длаком...

Светитеља је очекивало још мноштво митарстава: прогони, затвори, ислеђивања. Но, он се већ научио да се храбро држи, и Господ га је наградио благодаћу Светога Духа, кога се удостојавају исповедници и мученици. А када је Дух Утешитељ са тобом, тада ништа није страшно.

Године 1937. оптужили су га за шпијунажу, две недеље га испитивали, не дајући му да спава, покушавајући да га натерају да потпише признање те лажи. Готово сви који су били подвргнути тим мучењима, нису издржали и потписали би признање. Владика је издржао и није потписао. И опет су га послали у Сибир.

Када је почео рат, на градски телеграф стигао је телеграм. Био је адресован на Председника Президијума Врховног Совјета СССР Михаила Ивановича Калињина. Телеграм у Москви нису испоручили, већ су у складу са постојећим правилима направили записник. У њему је садржај телеграма: „Ја, епископ Лука, професор Војно-Јасенички, издржавам изгнанство у селу Бољшаја Мурта, Краснојарски крај. Будући да сам специјалиста гнојне хирургије, могу указати помоћ војницима на фронту или у позадини, где ми буде поверено. Молим да моје изгнанство прекинете и упутите ме у болницу. По окончању рата спреман сам да се вратим у изгнанство. Епископ Лука”.

Молба је била задовољена. За епископа Луку, генијалног хирурга, доле-

тео је авион у сеоце Бољшаја Мурта и довезао га у Краснојарску болницу. Ту је он спасао животе многим рањеницима, а у цркву је морао да иде далеко изван града, јер у Краснојарску није остао ни један храм.

После рата светитељ је руководио болницом у Симбирској губернији, оперисао дању и ноћу - на очима, на бубрезима, желудцу, вршио отварање лобање, гинеколошке операције. Слава о знаменитом хирургу брзо се проширила. Под кров болнице нагрнули су посетиоци из других покрајина. Једном је вратио вид младом слепорођеном сирочету. То је окупило слепце из целог округа, и они су у дугачком реду, држећи један другог за штап дошли у болницу.

Једном, како се сећа његов колега доктор Левитанус, професор, сазнавши за смрт болесника, тражио је да му детаљно наведу шта је тачно учињено за страдалог пацијента. Доктор Федермесер почела је да набраја лекарске радње, но, потом је одмахнула руком и сама себе зауставила: „Ма шта говорим! Болесник је свеједно био изгубљен...” Изгубљен? Величанствен, увек смирен професор буквално се продерао: „Ви немате никаквог права да прекидате борбу за живот болесника! Ви чак не смете ни да помислите на неуспех! Само да радите све што је потребно! Да учините све, чујете?!”

Дуге године затвора и прогона, а такође и искушења током целог његовог тешког живота и као последица његовог изузетно напорног рада, одразили су се на здравље архиепи-

скопа Луке. Пет година пре смрти, он, који је повратио вид толиким људима, потпуно је ослепео. Но, прихватио је то са добродушним смирењем, настављајући да служи и проповеда.

На дан Свих Светих у земљи Руској просијавших, 11. јуна 1961. године архиепископ Лука се упокојио. Током три дана није престајао мимоход поред одра Владике и лекара, а на дан сахране процесија је била дуга три километра. Владичина сахрана постала је величанствено исповедништво све православне Русије пред лицем безбожне власти, која је забранила да се његов одар носи главном улицом Симтеропоља. Но, људска река је поломила све препреке и огромна процесија је три ипо сата пролазила кроз цео град и певала: „Свјати Боже, Свјати Крепкиј, Свјати Бесмертни помилуј нас”. И нико их није могао натерати да ућуте. „Ми сахрањујемо свога архиепископа”, - говорили су. Затим су почеле стизати вести да су многи болесници, дошавши на гроб светог Луке, по молитвама добијали исцељења.

Одлуком Архиепископског Сабора 2000.г. Архиепископ Лука је при-

бројан лику светих. Његове мошти су изложене ради поклоњења у саборном храму Свете Тројице у Семтеропољу.

Ако доспете на градско гробље у Семтеропољу, са десне стране главног улаза у гробљанску цркву наићи ћете на гроб са спомеником од белог мермера. Он је уочљив из далека: по гомилама свежег цвећа, које се не прекидају ту ни зими, ни лети, по необично јасном - златном натпису на мермеру:

АРХИЕПИСКОП ЛУКА(ВОЈНО-
ЈАСЕНИЦКИ)27/IV 1877. - 11/VI
1961.

Тројар:

*Возвeститишeљу иуиџа сѣасоносноѣ,
исѣовeдничe и архитасѣиру земљe
Кримскe, истински чувару оѣачкиѣ
ѣреданѣа, сѣубe нeѣоколебљивe,
Православља учитишeљу, лекару
боѣомудри, свeтитишeљу Лука, Христа
Спаса нeѣпрестанo моли веру
нeѣоколебљиву ѣправославниѣа да
даруѣе и сѣасењe и велику милосѣи.*

Лекар и свештеник др Петар Дабић: Са Христом је и болест лакша

„Људи који имају Христа са собом и у себи лакше се суочавају са болешћу и патњом“ „Улога лекара је да смањи патњу болеснику, да учини све што може како би му олак-

шао тегобе и да, уколико то ситуација и лекарска вештина дозвољавају, продужи време биолошког живота. Ми немамо лек од биолошке смрти, као трагичног расцепа душе и тела.

Изрека вели 'Лекар лечи, а Бог исцељује'. Та реч исцељује има двојако значење", каже Дабић. „Прво је биолошко, привремено исцељење, које се достиже трудом лекара уз божји благослов или допуштење, друго је оно вечно о којем се говори у завршном члану Символа Вере: Чекам васкрсење мртвих и живот будућег века. До човека је да учини све што до њега стоји, а до Бога стоји како ће се нека ствар завршити'. Лекар ради на продужењу живота, али исход је увек у божјим рукама. Деветнаест година сам лекар и виђао сам разне случајеве, дође пацијент коме је прогнозирано да ће живети још седам дана и опорави се, оде кући и неко ко има баналан проблем, а не излечи се, не врати се кући. Ту наука нема одговор“, истиче доктор Дабић. „Православље, као истинска вера, даје потпуни одговор на питање - ко је истина? Личност богочовека Исуса Христа. 'Ја сам пут, истина и живот'. И та истина је вечна, свеобухватна и непроменљива. Људи често постављају погрешна питања у погрешном тренутку и не добијају одговоре... Као кад је Пилат питао Христа: 'Шта је истина?' и није добио одговор јер је право питање 'Ко је истина?' Примера ради, наука с питањем шта је истина не може да одговори зашто се у случају смртне опасности за дете мајка жртвује ризикујући свој живот. Научно гледано, дете је у том тренутку мање вредна биолошка јединка, дете је поновљиво јер мајка може да роди још деце, а мајка је непоновљива и ако она умре бранећи дете, неће бити ни ње, ни тог

детета, ни будуће деце. Биолошка логика каже да мајка не треба да ризикује свој живот. Треба да покуша да га спасе (мајчински инстинкт) и ако не може, треба да одустане. И тако поступа већина животиња, али НЕ И ЧОВЕК. И ту се завршава научни приступ. Наука нема одговора на питање зашто се мајка жртвује. Вера даје одговор - жртва проистиче из личног, боголиког односа мајке према детету. Одговор који се добија само на питање - ко је истина?“ „Болест пружа и могућност спознаје. Велика патња може бити спасоносна. Човек тада сагледа свој живот до краја. Сви ми, свако ко се родио, проћи ће кроз искуство бола, болести и смрти. Свако од нас је, пре или касније, на Голготи. Уз Христа су, као што знате, били приковани на крст и два разбојника. Један (леви) га је исмевао, а други (с десне стране), прекоревајући овог, спознао је истину, преобратио се, сагледао свој живот и покајао се. И он је први ушао у рај. Обојица су патила, баш као и Господ. Они који кроз болест у смирености долазе до спознаје о битном и небитном и налазе одговор на питање ко је истина, након привременог излечења постају мудрији и способни су да воле и буду вољени. А они међу њима који у болести долазе до краја свог биолошког живота, нашавши прави одговор, сигурно ће чути речи које је чуо и благоразумни разбојник: 'Заиста ти кажем, данас ћеш бити са мном у рају.'“ (Лука: 23,42) Вера није гарант да је неко добар човек, али јесте шанса да то постане.

Богослужења у нашем храму:

- ❖ **Света Литургија:** Недељом и празницима у 9:00, суботом у 8.00;
- ❖ **Јутарња** у 8:00; **Вечерња и бденије** у 18:00;
- ❖ **Хорске пробе:** средом и петком у 18:00;
- ❖ **Библиотека:** суботом пола сата пре и после Бденија које почиње у 18 часова.
- ❖ **Света Тајна Исповести:** Свакога дана након богослужења

Веронаука за децу: недељом после Свете Литургије;

Веронаука за одрасле: Недељом у 18:30 после вечерње службе.

Календар за месец јул

12. (29) Св. Апостоли Петар и Павле - Петровдан	Св. свештеномученик Сава Горњокарловачки
13. (30) Сабор светих дванаест апостола - Павловдан	18. (05) Преп. Атанасије Атонски; св. Сергије Радоњешки
14. (01) Св. муч. и бесребреници Козма и Дамјан	19. (06) Преп. Сисоје Велики
15. (02) Полагање ризе Пр.есвете Богородице	21. (08) Св. вмуч. Прокопије
17. (04) Св. Андреј Критски; Св.мученици Романови,	26. (13) Сабор св. архангела Гаврила
	28. (15) Св. муч. Кирик и Јулита; св. Владимир, вел. кнез Руски
	30.(17) Огњена Марија

Братство храма:

старешина храма – јереј Владимир Левићанин
протојереј-ставрофор Миљко Корићанин; протојереј Богдан Васиљевић
протојереј Миленко Каран; јереј Желимир Продановић;
јереј Андрија Вукчевић; јереј Милош Велимир; ђакон Дарко Радовановић

» » » **Посетите и пратите нашу Фејсбук страницу @CrkvaStaraBezanija.**

БЛАГОДАРНИК - јул 2018; Излази са благословом старешине Храма св. Георгија Јереја Владимира Левићанина; Главни и одговорни уредник: ђакон Дарко Радовановић
адреса: Војвођанска 70, 11070 Бежанија; телефони: 011/ 616-10-93; 011/318-5861